

En met Hem zal ze moedig en geloovig het nieuwe jaar beginnen.

Wellicht zijn we gelukkiger dan zij, wat de omstandigheden betreft. Wellicht schaaft zich rond ons de kring van ons gezin, of zijn we samen als man en vrouw, terwijl bij haar alleen de portretten aan den wand achter haar van familieleden getuigen.

En dan is het heerlijk, wanneer we ook als gezin het jaar sluiten met het lezen van Gods Woord.

Maar toch, ook de vroomheid van een vroom gezin, die ons tot een natuurlijke sfeer werd, is op 'tallerlaatst niet genoeg voor ons persoonlijk.

Want ten slotte staan we tegenover God als individu.

En dan komt het er voor elk van ons op aan, of Christus geworden is onze Vrede; of wij ieder persoonlijk willen leven en durven sterven met God.

In de weinige uren, die nog resten van 't oude jaar, met God verkeer.

En straks in 't nieuwe, dat komt, elken dag.

Zooals deze vrouw, troost en kracht puttend uit de Bron.

God geve het ons! Een heerlijk uiteinde, een goed begin. Hij geve het ons als volk, als bepaalde kring, te zamen als lezers van dit blad.

Maar Hij schenke het bovenal een ieder van ons persoonlijk, opdat we in Christus, als kinderen van God, den Vader zoeken, en bedenken de dingen, die Boven zijn!

J. M. WESTERBRINK—WIRTZ.

- GELOOFSMOED. -

Op den 2den en 3den Augustus 1900 heeft de echtgenoot van zendeling Atwater in de stad Fen-cho-fur in China brieven aan haar bloedverwanten geschreven, die als door een wonder aan de juiste adressen zijn gekomen. Te midden van den schrik der vervolging met het aangezicht in den dood (reeds waren 39 aan het zendingswerk verbonden Europeesche personen, onder wie twee van haar eigen kinderen, in een naburige stad vermoord!) schreef zij het volgende: „De hemel schijnt ons in den laatsten tijd zeer nabij, en ik ben volkomen rustig; boven wacht ons een zalige ontvangst. Ik richt mijn gedachten steeds meer op de volkomen heerlijkheid, en dat geeft mij een wondervollen vrede. De Heere is mij heerlijk nabij en zal mij niet verlaten. Zóólang ik nog in de mogelijkheid van ont-koming aan het bloedbad geloofde, was ik onrustig en in spanning. God heeft mij echter de hope op aardsche redding ontnomen, en nu bid ik maar om genade, met moed het verschrikkelijke einde te kunnen afwachten.”

Welk een heldhaftige taal des geloofs bij een vrouw, die met Paulus kon zeggen: „Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.”

En voor zuster Atwater was, toen ze het bovenstaande schreef, de tijd der ontbinding niet verre meer. Weinige dagen later werd zij, met haar man en twee kinderen, op wreedaardige wijze vermoord!

Grooter dan de Helper is de nood toch niet. Is de zonde machtig geworden, dan is de genade te overvloediger. Alle beloften Gods zijn in Christus ja en amen. Halleluja!

L. K.

RELIGIEUSE POËZIE.

Wanneer een Christen hoort spreken van religieuze poëzie, dan steekt hij de voelhorens uit. Want de Christen is niet gewoon te spreken van zijn religie, zelfs niet van zijn godsdienst; hij spreekt van zijn geloof en hij spreekt van Christus, en de liederen en gezangen, waarin hij den Eeuwige verheerlijkt, noemt hij Christelijke poëzie, niet religieuze.

Toch zou het zeer goed kunnen zijn, dat iemand, die uit andere kringen dan de orthodoxe tot het geloof in Christus komt, het woord religie gebruikt, waar de ander liever van geloof zou spreken. Met die overweging namen we dan ook de „Religieuze Poëzie,” gekozen en ingeleid door J. Jac. Thomson, ter hand, en we zochten, of het „den eisch des boezems” zou voldoen.

En aanstonds willen we verklaren, dat we teleurgesteld werden.

Niet wat den vorm betreft, en ook niet geheel wat den inhoud aangaat. Want het boek is schoon van taal en teeder van inhoud, zoo schoon en zoo teeder als we in lang niet hadden gelezen. Men voelt terstond, dat hier een dichter aan het woord is, en een mensch, wiens gansche ziel op God gericht is.

In de laatste dertig jaren hebben verscheiden dichters verklaard, dat de kunst voor hen de religie had vervangen. Maar of dat kan, dat is den schrijver heelemaal geen kwestie.

„Als God is het een en al, wat zou dan naast Hem zich mogen doen gelden? Zij hebben Hem ondergaan als een wereldbrand, de vromen; immers in Hem ging hun wereld te gronde. Zij hebben Hem beleefd als de bitterste eenzaamheid; zij zijn in Hem gedoken als in een verborgen grot, zij zijn in Hem gestorven en begraven....”

„Ook de Godsontroering wil echter in het woord tot uiting komen. En de taal van den dichter, die een Godgewijde is, zingt voortdurend aan den rand van het mysterie.”

En wat nu de Godgewijde dichters van den ouden en den nieuwen tijd in onze taal hebben gezongen, daarvan geeft de dichter Thomson ons een overzicht. Niet een bloote bloemlezing. Hij kiest uit, en hij leidt in. Daarbij gaat hij natuurlijk subjectief te werk.

„Het is mogelijk, dat ik onbillijk ben. Ik schrijf echter dit boek niet, om zoo zuiver mogelijk objectief weer te geven, wat toen en toen als religieuze poëzie heeft gegolden, maar om subjectief mijn eigen vreugde aan dat uit te spreken wat voor mij schoon is, en te trachten anderen tot toestemming van dat oordeel te bewegen.”

En dan voert de dichter ons naar de oudheid en geeft ons een kijk op de poëzie van de Middeleeuwsche mystieke vroomheid, de poëzie uit het klooster; dan krijgen we de zangen uit de zestiende en zeventiende eeuw; we komen bij Spiegel en Vondel en Lodensteyn en Sluyter en Jan Luyken en Camphuyzen; we komen even te gast bij Bolderdijk en Da Costa, die ver van den schrijver staan; we hooren zonder commentaar een paar gedichten van Beets en De Génestet; we staan lang stil bij Guido Gezelle, en vinden ten slotte verzen van Aart van der Leeuw, Albert Verwey, Frederik van Eeden en P. C. Boutens bij de religieuze poëzie, terwijl Jacq. van der Waals de rij besluit.

De dichter geeft wat hij belooft: religieuze poëzie. Daarom krijgen we ook Roomsche Maria-verering, en ook Van Eeden. „Is wat Van Eeden dicht, nu de schoone verklanking van Christelijk gelooven?” vraagt hij, en hij waarschuwt, dat we voorzichtig moeten zijn.

„Lijden, zonde, ootmoed, God — de samenvoeging dezer